

Advokaten Agneta

Agneta Gustafsson är advokat på Advokatbyrån Nywa. I Bil & Bostad svarar hon varannan vecka på läsarnas frågor kring juridik, avtalsrätt och bostadsköp.

Om skuldsanering för privatpersoner

Hej Agneta, De senaste åren har jag dragit på mig en del skulder som nu är svåra att betala tillbaka. Skulderna består av ett bostadslån och en del andra lån som jag har tagit vid köp av elektronikvaror, bil och resor. Jag har hört att den som har svårt att betala tillbaka sina skulder kan beviljas skuldsanering. När har man rätt att få skuldsanering?

Vänligen,
Conny

Hej,
Tack för din fråga som rör möjligheterna för privatpersoner att beviljas skuldsanering. Förutsättningar för en privatperson att beviljas skuldsanering framgår av *skuldsaneringslagen*. För företagare och närstående till företagare finns särskilda regler om sså kallad F-skuldsanering i lagen om skuldsanering för företagare. Nedan berör jag översiktligt reglerna för en privatperson att få skuldsanering.

För dig som *privatperson* innebär skuldsanering att du får betala en viss del, men inte alla, av dina skulder under en tidsperiod om högst fem år. Efter skuldsaneringsperioden är du fri från de skulder som omfattas av saneringen.

För att du ska beviljas skuldsanering ska en rad olika förutsättningar vara uppfyllda. För det första krävs att du har tillräcklig anknytning till Sverige. Detta krav är normalt uppfyllt om du bor och är folkbokförd i Sverige eller har huvuddelen av dina tillgångar och skulder här.

För det andra krävs att du *inte kan betala dina skulder* och att denna betalningsförmåga *kan antas bestå under en överskådlig tid*. Detta innebär inte att Kronofogdemyndigheten ska göra någon matematisk beräkning av hur lång tid det skulle ta för dig att betala tillbaka dina skulder utan en *nyanserad bedömning* ska göras där skuldbeloppet ställs mot din samlade betalningsförmåga. Här ska hänsyn tas till din ålder, hälsa, inkomst, arbetsförmåga, utbildning och eventuell möjlighet att erhålla arbete om du är arbetslös.

Hur stora skulderna måste vara för att uppfylla kravet på *bestående betalningssvårighet* är svårt att ange generellt, utan det beror på hur den ekonomiska situationen ser ut i ditt enskilda fall. Högsta domstolen har i ett beslut om skuldsanering uttalat att det i princip inte ska gå att se att betalningssvårigheterna någonsin kommer att upphöra om inget oväntat inträffar. En person som har en fast förvärvsinkomst och skulder på 200 000 kr anses normalt inte komma i fråga för skuldsanering. Bedömningen kan dock bli annorlunda om inkomsten är mycket låg eller om den skuldsatte är nära pensionsålder eller av annan orsak kan antas inte betala skulderna under överskådlig framtid.

För att skuldsanering ska beviljas krävs slutligen att det är *skäligt med hänsyn till dina personliga och ekonomiska förhållanden*. Även här ska hänsyn tas till flera olika omständigheter, bland annat hur mycket du har ansträngt dig för att själv lösa dina ekonomiska problem, hur gamla skulderna är och om du har medverkat på ett öppet

och ärligt sätt under handläggningen av ärendet om skuldsanering.

Om du uppfyller kraven för skuldsanering meddelar Kronofogden ett *preliminärt beslut* om att skuldsanering ska inledas och om hur mycket du ska betala. Kronofogden sänder därefter ett förslag till borgenärerna, det vill säga de du är skyldig pengar, som får lämna synpunkter på skuldsaneringsförslaget. Om förslaget accepteras meddelas beslut om skuldsanering. Du betalar sedan av dina skulder enligt föreslagen betalningsplan. När skuldsaneringen är färdig har du inte längre kvar de skulder som omfattades av skuldsaneringen.

Skulle någon av fordringsägarna motsätta sig förslaget om skuldsanering kan Kronofogden ändå besluta om skuldsanering. Dessa har då en möjlighet att överklaga beslutet till tingsrätten. Ett sådant överklagande måste ske inom tre veckor från att Kronofogden fattat sitt beslut om skuldsanering. Lagg märke till att du fortfarande måste betala enligt förslaget även om någon av borgenärerna väljer att överklaga. Om ingen av borgenärerna överklagar inom tidsfristen om tre veckor vinner beslutet *laga kraft*. Det är då inte möjligt att överklaga längre. Om borgenär överklagar beslutet så är det tingsrätten som beslutar om skuldsanering ska beviljas.

Ovan har jag i generella drag beskrivit vad som gäller om skuldsanering för privatpersoner. Notera att särskilda omständigheter gäller i *varje enskilt fall*. Det är vidare viktigt att tänka på att skuldsanering i princip utgör en sista utväg och att det alltid är bra att undersöka vilka andra möjligheter det finns att lösa sina skulder innan man ansöker om skuldsanering. Om det känns svårt att lösa betalningen av skulderna på egen hand kan man bland annat vända sig till sin kommun för budget- och skuldrådgivning. Umeå kommun erbjuder hjälp med att gå igenom din privatekonomi och därutöver stöd i förberedelsen och upprättandet av en ansökan om skuldsanering.

Avslutningsvis är det bästa att undvika att låna för konsumtion. Nästa gång du vill köpa något som du inte har råd med, överväg om du inte kan spara ett belopp varje månad, längta efter inköpet av elektronikprylen eller resan och därefter känna tillfredsställelse över att du själv sparar ihop och är förtjänt av inköpet.

Sammanfattningsvis är det viktigt att överväga om du verkligen ska köpa på kredit. För det fall att du är överskuldssatt finns en väg till ett nytt liv med bistånd från skuldsaneringslagen. Veckans visdomsord får bli: *"Den som är satt i skuld är inte fri"*.

AGNETA GUSTAFSSON
Advokat,
Advokatbyrån Nywa

Bilar från A till Ö

Varför heter bilarna som de gör? Umeås största bil- och språknörd, Fredrik Andersson, söker svar på denna och andra frågor i en faktafylld artikelserie om gamla och nya bilar.

Bristol 412 och Bristol 402.

Bristol – bombplan och bilar

Att ett brittiskt bombplan just före andra världskriget uppkallades efter en ort på tyskt territorium kan verka underligt. Mindre konstigt blir det om man vet att för engelsmännen är bayerska Blenheim en plats där man fick spöa en annan ärkefiende. Blenheim är förresten inte den enda kopplingen mellan Bayern och den brittiska bombplans- och biltillverkaren Bristol.

Affärsmannen George White (1854–1916) var länge på ett eller annat sätt inblandad i det mesta som rörde sig på gator, räls eller i luften runt den brittiska staden Bristol. År 1875 var han med och grundade det företag som senare skulle bli Bristol Tramways & Carriage Company ("Bristols spårvägs- och transportföretag"). Detta företag transporterade under många år Bristol-bor med spårvagn, lokalbuss och långfärdsbuss. Företaget började så småningom också bygga egna bussar.

White mötte Wright

År 1909 fick George White av en händelse träffa den amerikanske flygpionjären Wilbur Wright (en av bröderna Wright) i Frankrike och fick då upp ögonen för att det fanns pengar att tjäna också i flygplans-tillverkning. År 1910 grundade White tillsammans med sin son Stanley och sin bror Samuel det som skulle bli Bristol Aeroplane Company ("Bristols flygplansföretag"). White anade att hans planer skulle anses som alltför högtflygande av de jordnära aktieägarna i Bristol Tramways & Carriage. Därför startade han ett helt nytt företag för flygplans-tillverkningen. Flyg- och spårvägsföretagen hade dock mycket med varandra att göra och de första flygmaskinerna byggdes av personal som rekryterats från Bristol Tramways & Carriage. Och de byggdes i vagnhallar som flygplansföretaget hyrde av spårvägsföretaget.

Flygplansföretagets första flygförsök utgjordes av licenstillverkning av en flygmaskin som konstruerats av den franske flygpionjären Gabriel Voisin (som senare i livet skulle komma att designa det lilla fordonet Biscooter, vilket Bilar från A till Ö tidigare berättat om).

White hade känsla för tajming när han grundade Bristol Aeroplane. Kapprustning inför första världskriget – och sedan själva kriget – fyllde firmans orderblock. Även under andra världskriget frodades företaget. Men när det blev fred sjönk efterfrågan på krigsflygplan. Företaget fick söka efter nya inkomstkällor. Ur Bristol Aeroplane uppstod då Bristol Cars, Ltd ("Bristols bilar AB"), som använde sitt kunnande inom metallbearbetning, maskinteknik och

aerodynamik i en ny produktkategori och började bygga bilar av hög kvalitet.

Bayerska band

En före detta flygplanstillverkare som börjar bygga bilar i de övre prisklasserna. Känns det bekant? Eventuella associationer till bayerska BMW är nog inte alldeles tagna ur luften. Den motor som monterades i den första Bristol-bilen, 400, var en licenstillverkad kopia av BMW:s tvåliters-sexa. Också till det yttre påminde 400-ganska mycket om BMW:s förkrigsbilar.

Gemensamt för bilbyggare som startat som flygmaskinsfabrikanter verkar vara att de är stolta över sitt flygförflutna. Exempel på detta är tyska BMW, tjeckoslovakiska Aero och svenska SAAB. Bristol Cars har påmint om sitt aero-arv genom att uppkalla bilmodeller och modellversioner efter klassiska Bristol-flygplan.

Ett sådant modellnamn är *Fighter*. Det engelska ordet *fighter* betyder bland annat "kämpe" och "krigare", men i flygplansfallet är det nog betydelsen "jaktplan" som åsyftas. Ett annat flygplan som blev bilmodell är *Beaufighter*. Tanken med detta flygplan var att det skulle vara en kombination av Bristols jaktplan *Fighter* och företagets bombplan *Beaufort* (troligen uppkallat efter den brittiske amiralen, hydrografen och marinofficeren Francis Beaufort, som också lånat ut sitt namn till Beaufort-skalan (ett sätt att ange vindstyrka)). *Beaufighters* namn är således en blandning av "beau" och "fighter". Ytterligare exempel på flygplansnamn som blev modellbeteckningar är *Brigand* (som betyder "stråtrövare") och *Britannia* (det latinska namnet på Brittiska öarna).

Och så var det *Blenheim*. Det var först ett bombplan som Bristol började bygga just före andra världskriget. Nästan sextio år senare blev Blenheim namnet på en Bristol-bil. Blenheim är den engelska versionen av det bayerska ortnamnet Blindheim.

År 1704, under spanska tronföljdskriget, utkämpades där ett stort slag efter vilket engelsmännen kom att stå på den segrande sidan och fransmännen bland de besegrade. Detta minns britten gärna.

FREDRIK ANDERSSON
Bil- och språkfantast

Har du en fråga? Skriv till Agneta!

Om du har funderingar kring bostadsköp, bilköp, juridik eller avtal, skicka din fråga till Agneta på e-postadressen advokaten@nywa.nu.